debreceni
független Ujság
politikai napilap

CSÜTÖRTÖK, 1934 JANUÁR 18. XXXII. ÉVFOLYAM 13. SZÁM.

10 FILLÉR

Nyolcvanharmadik születése napján agyvérzést szenvedett Márk Endre

Tizennégy órán át volt eszméletlen állapotban Debrecen város volt polgármestere — Az esti órákban már megszólalt — Az egész város fájdalmas megdöbbenéssel értesült a köztiszteletben álló férfiú, betegségéről — Szokásos kora reggeli sétájára akart indulni Márk Endre, amikor felöltözve eszméletlenül esett karosszékébe

Egész Debrecen társadalma megdöbbenéssel és a legmélyebb részvéttel értesült szerdán délelőtt a szomorú, fájdalmas hírről, hogy *Márk* Endre udvari tanácsos, Debrecen város ny. polgármestere súlyosan megbetegedett, agyvérzés támadta meg, amely a köztiszteletben álló öreg urat ledöntötte. Az a kivételes nagy tisztelet, amellyel minden körben és társadalmi rétegben körülveszik Márk Endre szeretetre méltó, puritán egyéniségét, magyarázza meg azt az általános aggódó érdeklődést, amellyel kivétel nélkül mindenki feléje fordul. Hosszú és érdemekben gazdag pályafutása során, amely közel egy évszázadnyi időre terjed, sok barátot, tisztelőt szerzett és ezek most mind megilletődéssel várják a híreket a nagy beteg állapotáról.

Eszméletlenül találják meg szobájában Márk Endrét

A baj szerdán a kora reggeli órákban történt. Márk Endre, aki egész életében egészséges, szabályozott életet élt és késő öreg korában is szabályosan és rendesen élt, minden reggel korán kelt és már fél 7 órakor sétára indult. Szerdán reggel is a szokásos időben kelt fel, fel is öltözött, azonban fél 7 jóval elmult, amikor még mindig nem jött elő szobájából. Feleségének, aki megszokta férje pontosságát, feltünt ez a késés és benyitott férje szobájába, ahol rémülettel látta, hogy

Márk Endre felöltözötten, az egyik karosszékben eszméletlenül fekszik.

A házbeliek azonnal értesítették és elhívták dr. Friedmann Dezső orvost, aki azonnal meg is jelent és rövid vizsgálat után megállapította, hogy

Márk Endrénél agyvérzés lépett fel.

Sürgősen vérvételt alkalmazott és mintegy három deciliter vért bocsátott ki a betegből. Sürgősen elküldött dr. Görgey Márton tiszti főorvosért is, aki ugyancsak a dr. Friedmann Dezső által konstatált diagnózist állapította meg és most már újabb két deciliter vért bocsátottak ki az eszméletlenül fekvő betegből. A két orvos a legnagyobb gondossággal vette kezelésbe Márk Endrét, aki azonban eszméletét nem nyerte vissza.

Dr. Friedmann Dezső a szobában valami kellemetlen bűzt állapított meg, utánajártak a dolognak s megállapították, hogy a gázóránál hasonló erős és kellemetlen szag van. Beszóltak azonnal a világítási vállalathoz, ahonnan szakembert küldtek ki, aki megállapította, hogy az utcán gázcsőtörés van és innen szivároghatott be a gázszag. Ez a gáz nem volt olyan tömény, hogy bajt okozhatott volna, azonban az orvosok nem tartják kizártnak, hogy

ez a gázszag hozhatta izgalomba az öregúr vérrendszerét és a magas kor mellett természetes érelmeszesedés következményeképpen az agyban valamely véredény megrepedhetett.

A déli órákban Márk Endre még mindig nem nyerte vissza eszméletét, azonban az orvosoknak sikerült az agyvérzést megállítani. Ennek ellenére is a beteg állapota az egész nap folyamán rendkívül komoly maradt, bár a délutáni órákban már minden részét mozgatni tudta,

szemeit is, karját, lábát is megmozgatta, — eszméletre azonban még az esti órákban sem tért.

A súlyos bajról táviratilag értesítették a Budapesten tartózkodó dr. Baltazár Dezső püspököt és Márk Endre családjának tagjait, akik közül U. Szabó Endréék állandóan a beteg mellett tartózkodnak és ápolják. A betegség híre villámgyorsan terjedt el Debrecenben s igen sokan, köztük elsősorban dr. Juhász Nagy Sándor, siettek a nagybeteg házához, hogy állapota iránt érdeklődjenek.

Az orvosok bíznak a betegség jobbrafordulásában

A betegség igen súlyos volta mellett is az orvosok még az est folyamán is bíznak a javulásban, a betegség jobbrafordulásában, mert Márk Endre ellenálló képessége, egészséges, szolid életmódja mellett rendkívül erős. Tudvalevően Márk Endre soha egy csepp alkoholt nem fogyasztott, nem dohányzott és ma is magas korában harminckét foga valamennyi épen megvan. Az orvosok szerint, ha a beteg 24 órán belül eszméletre tér, felgyógyul.

Szomorú érdekességet ad a szerencsétlen esetnek az a körülmény, hogy

e súlyos baj éppen ma érte Márk Endrét, amikor éppen 83. születésnapjához érkezett.

Ma töltötte be ugyanis 83. évét.

A NAGYBETEG ÁLLAPOTÁBAN JAVULÁS ÁLLT BE

Az orvosok véleményének igazalett. Az agyvérzés elállításának meglett a jó hatása: a beteg állapota jobbra változott. Este fél tíz órakor Márk Endre visszanyerte eszméletét és ezzel az orvosi tudomány és a természet győzedelmeskedett a bajon. A nagybeteg visszanyerte beszélőképességét is és halkan megszólalva, megkérdezte:

— Kik vannak itt?

Azóta is folyton javult Márk Endre állapota s az éjfél utáni órákban a javulás előrehaladását konstatálták.

A magyar nácivezér felszólalása miatt óriási viharok voltak a parlamentben

Budapest, január 17. A Ház ma harmadszori olvasásában fogadta el az önkormányzatok háztartásának ellenőrzéséről és a zugírászatról szóló javaslatot. Következett ezután a nyugdíj törvényjavaslat végrehajtott felsőházi módosítások tárgyalása.

Homonnay Tivadar éles szavakkal bírálta a kormány működését, valamint a tervezett fővárosi reformot. Nem fogadja el a módosítást.

Petrovácz Gyula, *Gál* Jenő és *Petró* Kálmán felszólalása után

Hegymegi Kiss Pál: Helyesli a felsőház módosítását, de kijelenti, hogy minden erejével küzd a nyugdíjjavaslat ellen, amely módot ad a kormánynak arra, hogy tetszése szerint bocsáthassa el a tisztviselőket. Nem hisz azokban az állásokban, amelyeket most ígért a kormány az ifjúságnak.

Eckhardt Tibor nem kifogásolja a létszámcsökkentést, azt sem, ha soronkívül mozdítják el az alkalmatlan tisztviselőket, megengedhetetlennek tartja azonban azt, hogy hozzányúljunk az ország erkölcsi standardjához. A bírói kar a politikai szabadság utolsó mentsvára.

Az igazságügyminiszter válasza után a Ház nagy többsége elfogadta a javaslatot.

A külügyminiszter jelentést nyújtott be az 1933-ban kötött francia-magyar kereskedelmi pótegyezményről, majd Czettler Jenő alelnök javasolta, hogy a Ház holnap, csütörtökön délután 5 órakor tartson ülést s napirendjére a következő javaslatokat tűzzék:

A nagy taglétszámú ügyvédi kamarák közgyűléséről és a kamarai választójogról és tisztségről szóló törvényjavaslatot, az állami üzemekről, a törvényhatósági és községi üzemekről szóló jelentést, a magyar tengerhajózási vállalatoknak adott kedvezményről szóló törvényjavaslatot és még több kisebb jelentést és mentelmi ügyeket.

A napirendi vita első szónoka *Festetich* Sándor gróf volt, aki azokkal a kijelentésekkel foglalkozott, amelyeket a miniszterelnök legutóbbi beszédében róla, mint a nemzeti szociálista mozgalom vezetőjéről mondott. Felolvasta a párt

Megszünik!
Csapó ucca 6. sz. alatt
LEBOVITS SÁNDOR
BUDAPESTI Férfiruha Aruháza
Most vásároljon!

programját. A nemzeti szocializmus és a vörös szocializmus között igen nagy különbség van.

A szociálisták hangos zajongással fogadták ezt a kijelentést. Ezután a miniszterelnök politikáját kezdte bírálgatni s azt mondta, hogy külpolitikánkban nincs határozott irány.

— Földosztást! — kiáltották Festetich felé. — Csináljon földreformot saját birtokán! Gróf Marx! — kiabálta feléje egy szociálista.

Festetich elfogadta az elnök napirendi indítványát.

Buchinger Manó éles kifejezésekkel bírálta a nácista mozgalmat és szemére vetette a kormánynak, hogy megtűri működésüket.

Östör József arról beszélt, hogy a nemzeti szociálista mozgalom a nyugati határszélen egészen különös jelleget öltött. Azzal agitálnak a mozgalom mellett,

hogy ha majd Ausztria Németországhoz csatlakozik, a nemzeti szociálista mozgalom győzelme esetén Magyarország nyugati részei is oda fognak kerülni. (Mozgás az egész Házban.)

A rábaközi tiszta magyar falvak azzal agitálnak, hogy egész Győrig fog majd terjedni Németország. Magyar politikai párt még jóhiszeműen sem kerülhet olyan helyzetbe, hogy ilyen jelenségeket kénytelen legyen eltűrni. Az elnök napirendi indítványát fogadta el.

Meskó Zoltán szólalt fel ezután, védeni akarta a nemzeti szociálista mozgalmat. Felszólalása óriási vihart idézett elő és minden oldalról a közbekiáltások özöne zúgott felé. Amikor azt mondta, hogy mozgalma nemzeti mozgalom, a szociálisták kórusban kiáltották felé:

— Hazugság!

Meskó Zoltán: A nemzeti szocializmusnak még a tiszta magyarság közt, Debrecenben is vannak hívei. A szociáliták állandóan közbeszólnak és kiáltoznak Meskó felé:

— Népcsaló! Demagóg! Bohóc! Lochnesi csodaszörny! Grófokkal csinálnak szocializmust!

Még annyit lehet hallani, hogy Meskó ezt kiáltja vissza:

— Vörös patkányok!

Óriási vihar tör ki erre, amelyben a Ház elfogadja a napirendi indítványt.

INTERPELLÁCIÓK

Kóródy Katona János a határmenti kettős birtokosok jogi helyzete tárgyában előterjesztett interpellációja és *Kánya* Kálmán külügyminiszter válasza után *Meskó* Zoltán egy folyosói incidenssel kapcsolatban mentelmi jogának megsértését jelenti be. *Lázár* Miklós a Nemzeti színház ügyében, *Fábián* Béla a szélsőséges propagandák tárgyában interpellált. *Magyar* Pál a vízumkényszer megszüntetését, *Rakovszky* Tibor egy közigazgatási ügy kivizsgálását kérte.

Hegymegi Kiss Pál a pénzügyi és kereskedelmi miniszterhez intézett kérdést a debreceni adóhivatal szénbeszerzése tárgyában és annak megállapítását kérte, hogy nem történt-e valami szabálytalanság a dolog körül? Következő interpellációjában *Hegymegi Kiss* Pál a kisipar és kiskereskedelem nyomasztó helyzetét tárta fel. *Vázsonyi* János a távbeszélő drágaságát panaszolta. Az interpellációkat kiadták az illetékes minisztereknek.

A többi interpellációt elhalasztották s így az ülés negyed tízkor ért véget.

Dókus Ernő, a református konvent volt elnöke villamos baleset áldozata lett

Budapest, jan. 17. (MOT.) Dókus Ernő kir. kamarást, a ref. egyetemes konvent tavaly lemondott elnökét, volt képviselőt, főispánt és főrendiházi tagot ma este 6 órakor súlyos kimenetelű villamosszerencsétlenség érte. A 83 éves Dókus Ernő Sátoraljaújhelyen lakik és csak a téli hónapokat tölti Budapesten. A szokásos esti sétája alkalmával, miközben az úttesten áthaladt, előtört a villamos a Kálvin téren. Koponyaalapi törést szenvedett s eszméletlen állapotban szállították a Rókusba. Segíteni nem lehetett. Dókus Ernő kiszenvedett.

Németország visszautasította a meghívást a népszövetségi tanács ülésére

Genf, január 17. (Német Távirati Iroda.) A genfi német konzul átadta a Népszövetség főtitkárának a német birodalmi kormány válaszát, amely így szól:

Főtitkár Úr! Amikor hálás köszönetünk nyilvánítása mellett megerősítem a január 15-iki levelének kézhezvételét, van szerencsém egyben közölni, hogy a német kormány méltányolja ugyan mindazokat a szempontokat, amelyeket a népszövetségi tanács január 15-iki ülésén előterjesztettek, ajánlatára azonban elvi megfontolásból kénytelen eltekinteni attól, hogy résztvegyen a népszövetségi tanács ülésén és a napirend 26. pontjának megvitatásában. Neurath báró.

Le kell számolni a fehér fajjal, hírdeti a japán hajóhad főparancsnoka

London, január 17. Suetsugu tengernagy, a japán hajóhad főparancsnoka, a „Genda" című japán folyóiratban közölt feltűnést keltő nyilatkozatában kijelenti, hogy Japán készül az Egyesült Államok ellen.

A Szovjetnek Amerika részéről történt elismerése Suetsugu szerint a Japán bekerítését célzó imperialisztikus összeesküvés utolsó láncszeme. Legjobban bizonyítja ezt az a tény — mondja —, hogy az amerikai—orosz szerződés aláírása óta a Szovjet lázas sietséggel folytatja hadikészülődéseit a Távolkeleten és óriási csapatokat és légihaderőt von össze keleti határain.

A világbékét csak az menthetné meg, ha a fehér fajok lemondanának arról az igényükről, hogy uralkodjanak a sárga fajok felett.

„Ha a fehérek felsőbb lényeknek tartják magukat — mondja —, akkor le kell velük számolnunk.

A japán diplomáciai nehézségek forrása a fehér és a sárga faj közötti megrögzött ellentét."

Washingtoni hivatalos körök azt hiszik, hogy a nyilatkozatnak az volt a főcélja, hogy elfogadhatóvá tegye a japán nép előtt az óriási hadügyi és tengerészeti költségvetést.

Newyork, január 17. New-Jersey városának rendőrsége tegnap letartóztatott öt japánt, akiket egy nagy hídépítés körül gyanus fényképezésen értek. A japánok elegáns gépkocsin, látszólag minden mellékcél nélkül érkeztek a hídhoz, majd pontos fényképfelvételeket készítettek. A rendőrségen azt mondották, hogy mérnökök és ezért érdekli őket az új híd építése. A rendőrség meggyőződése szerint kémekről van szó.

Lefejeztek két német politikai gyilkost

Dessau, január 17. A dessaui törvényszéki fogház udvarában ma reggel fél 8 órakor bárddal lefejezték Hans Károly péket és Bieser Vilmos kosárfonót, akik Hecklingben meggyilkolták a rohamcsapatok Cieslick nevű tagját. A halálos ítéletet 1933 július 13-án hozta meg az esküdtbíróság. Anhaltban 1886 óta nem volt kivégzés.

A zenélődobozban pokolgépet kapott a milliomos szép asszony

Los Angeles, január 17. Eleonora Lelez milliomos, kaliforniai nagybirtokosnő a minap születésnapjára, különböző ajándékok között, zenélődobozt is kapott. Az ajándékot egy jó ismerősének névjegyével együtt kézbesítették. Este a feltünő szépségű fiatalasszony az ágya mellé állította a dobozt és megkérte komornáját, hogy a gépet húzza fel. Azonban alig hangzott el a dallam néhány hangja, borzalmas robbanás történt. A szép asszony azonnal meghalt, komornája súlyosan megsebesült. Az egész hálószoba romhalmazzá vált.

A rendőrség megállapította, hogy a zenélődobozban pokolgépet rejtettek el, amely a felhúzás által működésbe lépett. A tettest mindeddig nem sikerült felkutatni, a vizsgálat azonban megállapította, hogy a névjegyet valóban Eleonora Lelez ismerősétől tulajdonították el.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 17-én, szerdán a következő bejelentések történtek:

Születések: Mózes Ambrus napszámos, leány: Ilona. Németi József majoros, fiú: Lajos. Vágányik József majoros, leány: Irén. Deli József kőművessegéd, fiú: József. Skapinyecz Bertalan sütőmester, leány: Edit. Papp Gábor dohánykertész, fiú: Gábor. 1 halvaszületés és 1 törvénytelen újszülött.

Házasság: Nagy Gyula—Juhász Juliánna.

Halálozások: K. Szabó Mihály ref. 74 éves, Epreskert u. 11-a. Özv. Tóth Istvánné Nagy Zsuzsa ref. 87 éves, Huszár Gál u. 65. Vitéz Gaál Károly r. kath. 57 éves, Szent Anna u. 43. Özv. Szatmáry Józsefné Pongor Julia ref. 83 éves, Simonffy u. 46. Temesi Péter ref. 1 éves, Nyil u. 7. Ifj. Pál Imréné Gyurkó Mária ref. 16 éves, Balmazújváros.

Vásároljon hirdetőinknél.

Mi az igazság az antiszemitizmusban

Érdekes előadást rendez az OMIKE *e hó 20-án, szombaton este 6 órakor a zsidó hitközség tanácstermében (József kir. herceg u. 26.).* Ez a kultúrdélután kezdete lesz annak az előadássorozatnak, amely sorra veszi a jelenleg égető zsidótársadalmi problémákat. A műsor gerincében *Kardos* Pál gimnáziumi tanárnak fenti című előadása áll. Az előadás érdekességéhez hozzájárul az is, hogy a Debreceni Független Ujság hasábjain éppen ezzel a kérdéssel foglalkozott Kardos Pál egy hírlapi polemia keretében. Nem kisebb érdekessége lesz a műsornak, hogy dr. *Fényes* Jenő zsidóvonatkozású verseiből olvas fel, ami egyúttal a műsor változatosságát is biztosítani fogja. Fényes Jenő irodalmi munkássága nemcsak Debrecenben közismert és így biztosra vehető, hogy Debrecen kultúrközönsége fel fogja használni a ritka alkalmat, hogy a kiváló költőt ne csak az újságok hasábjairól, hanem az előadó-pódiumról is megismerhesse. Az előrelátható an magysikerű kultúrelőadást dr. *Vág* Sándor, a zsidó reálgimnázium igazgatója vezeti be.

Rendőrt kérnek a nyilastelepiek

A Nyilas-telep lakói kérelemmel fordultak a városi hatósághoz, eszközölje ki, hogy a Nyilas-telepre rendőrőrszemet kapjanak, mert a közbiztonság szempontjából nagy szükség van a Nyilas-telepen rendőrre. A polgármester ez ügyben azonban nem tehet mást, minthogy a kérés értelmében megkeresést intéz az államrendőrséghez. E tekintetben egyébként *Lám* Dezső főkapitányhelyettes, a debreceni rendőrség vezetője kijelentette, hogy a Nyilas-telep már csendőrségi terület. Kijelentette azonban egyben, hogy a remélhető létszámemelés esetén a rendőrségi őrszolgálatot ide is ki fogja terjeszteni. Ez idő szerint is erős lovas őrjáratokat cirkáltat a környéken.

Nagy érdeklődés előzi meg a KIE vasárnapi tea-estjét

A KIE hetenként megismétlődő programja sorából magasan kiemelkedik az a tea-est, amelyet vasárnap este fél 6 órai kezdettel a Kollégium dísztermében rendez meg a KIE most alakult hölgybizottsága. Ezen a tea-esten gyűjti össze a KIE mindazokat, akik figyelemmel kísérik az ifjúság sorsát. A nehéz sorsban élő ifjúság sorsát szívén viselő közönség bizonyára nagy számmal keresi fel a KIE tea-estjét, amelyenek műsora olyan kiemelkedő számokkal rendelkezik, mint dr. Rugonfalvy Kiss István egyetemi tanár előadása, dr. Balogh Istvánné, báró Orbán Aranka, dr. Balogh István, Szabó Emil, Szondy György művészi számai, Uray Sándor bevezető és Nagy István záró szavai.

A tea-est tea-jegyei tagoknak 50 fillér, nem tagoknak 1 pengős áron egész napon keresztül kaphatók a KIE titkári hivatalában, Piac ucca 36. szám.

— **Kétszázezer pengő haszonbért fizettek a város haszonbérlői búzában.** A gazdasági ügyosztály vezetője, dr. Veress Géza tanácsnok jelentette a polgármesternek, hogy a város haszonbérlői 200.000 pengő értékben búzával fizettek haszonbért. Ebből már mintegy 150.000 pengőt értékesítettek. 50.000 pengő értékű búzája van még a városnak tárolva. Erre vonatkozóan a polgármester úgy határozott, hogy ezt a házipénztár szükségletéhez mérten kell eladni, vagy tovább tárolni.

Uj üzlet! Csapó u. 10. Uj üzlet!
Molnár Lukácsné
rőfös és rövidáru üzlete
megnyílt! Olcsó árak!

A Moktárnál kéregetett, azután azt mondta, hogy ugyanott 2000 pengő követelése van

Két debreceni szállodatulajdonos feljelentést tett Klein Béla volt gazdálkodó ellen s elmondották, hogy Klein több napig lakott szállodáikban, azután fizetés nélkül távozott. A rendőrségen szerdán délelőtt kihallgatták Klein Bélát, aki azzal védekezett, hogy neki van fedezete a szállodaszámlákra, mert a MOKTÁR-tól van kétezer pengő követelése. A rendőrség azonnal megkeresést intézett a MOKTÁR-hoz, ahonnan aztán azt a felvilágosítást adták, hogy Klein Béla éppen aznap délelőtt járt benn a hivatalban kéregetni és az egyik tisztviselő megszánta és adott is neki ötven fillért. Egyébként azonban semmi köze a MOKTÁR-hoz.

A rendőrség eljárást indított Klein Béla ellen.

A köztemetői temetési rend ügyét ismét a közgyűlés elé viszik

A köztemetői temetkezési rend körül tudvalevően a város és a temetési vállalkozók között már régebb idő óta nézeteltérések vannak, amelyeket a közigazgatási bíróság ítélete sem tudott teljesen megszüntetni. Az ítélet szerint a temetkezési intézetek a maguk felszereléseit a temetőben és a ravatalozóban használhatják, de viszont a városnak, mint tulajdonosnak jogában áll ezek használatának módját, díjait és feltételeit megállapítani. A temetkezési vállalkozók most azt kívánják, hogy az alagsori ravatalozásnál a saját terítőiket használhassák és az állvány, amire a koporsót állítják, a mainál magasabb legyen. A ravatalozókban a falakra állandóan a saját felszerelésüket akarják alkalmazni és a termek festésének és külsejének megfelelő posztóbehúzatot alkalmazni. Kívánják még az ajtókat drapériával díszíteni. E kívánságok ügyében a temetkezési vállalkozók között már folytak tárgyalások, de ezek nem vezettek eredményre. Ezért a polgármester úgy határozott, hogy a felmerült kérdéseket először a köztemetői bizottság tárgyalja le, azután az egész ügyet a közgyülés elé viszik. Atekintetben azonban, hogy az alagsorból temetkezések történjenek és ott ravatalozzanak, a polgármester a legélesebben és határozottabban állást foglalt, mert szerinte máshonnan temetkezni, mint a ravatalozó helyiségekből és máshol ravatalozni, mint a ravatalozó helyiségben, nem szabad.

A debreceni nácik hősi rohamokat intéznek a végrehajtások ellen s megverik az árverelőket

A debreceni horogkeresztesek ismét botrányt rendeztek. A Péterfia ucca 52. számú házban van az egyik horgoscsoport székhelye s ebben a házban lakik özvegy *Kerpeli* Béláné is, akinél szerdán délután megjelent a végrehajtó. Az özvegyasszony ingóságait árverezték el s ennél a szomorú aktusnál nemcsak a komoly venni szándékozók jelentek meg, hanem *betolakodott néhány horogkeresztes fiatalember is.*

A nácilegények hamarosan összeszólalkoztak az egyik jelenlévővel, majd azzal a kiáltással, hogy *„Kuss, te büdös zsidó!", néhányszor alaposan képenvágták.* E hőstett után villámgyorsan elhagyták a helyiséget és mire a bentlévők meglepetésükből magukhoz térhettek, a támadóknak már nyomuk sem volt. Az árverés folyt tovább, de a megvert ember eltávozott. *Amint kiért az udvarra, az egyik zugból ismét előugrott két horgos és megint inzultálták, úgy hogy futva kellett kimenekülnie az uccára.*

Igy folyik az élet a debreceni horogkeresztesek környékén.

Azonban nemcsak Debrecenben folyik így az élet, hanem a környező falvakban is. Mert szerdán délelőtt egy debreceni ügyvéd és egy végrehajtó kimentek Józsára árverezni. A községházánál tartották az árverést, de mielőtt megkezdhették volna, egy csoport fiatalember lépett oda, valamennyien debreceni nácifiúk, élükön a daliás ifj. *Varjassy* Imrével. A daliás ifj. Varjassy Imre arra szólította fel az ügyvédet és a végrehajtót, hogy álljanak el az árveréstől. Amikor azok erre nem voltak hajlandók, ifj. Varjassy ordítozni kezdett:

— Emberek, ne hagyjátok, hogy árverezzenek!

De az emberek mégis hagyták, mert a törvény szentebb volt előttük, mint a daliás ifj. Varjassy szava. A végrehajtás lezajlott minden különösebb incidens nélkül.

Ezzel kapcsolatban csak annyi a megjegyezni való, hogy a debreceni horgosok úgylátszik szervezkednek a végrehajtások megzavarására és igyekszenek arra, hogy meggátolják a kiküldött végrehajtókat hivatalos kötelességük teljesítésében.

— **A has teltsége,** májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbélhurut és sárgaság a természetes **„Ferenc József** keserüviz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy sziv felé irányuló vértolulások ellensulyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a **Ferenc József** vizzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el.

A Debreceni Független Ujság által rendezett Debreceni Műkedvelők Versenye résztvevőihez

Felkérjük azokat a műkedvelő társaságokat, amelyek népszínműben vagy prózában kívánnak indulni, hogy e hó 19-én, pénteken este 8 órakor szíveskedjenek a Keresztyén Ifjúsági Egyesület helyiségében (Piac u. 36., régi postaépület) magukat képviseltetni.

Szól ez a meghívás az eddig jelentkezett Kerekestelepi Olvasókörnek, Hármaskerti Kispolgárok Körének, Munkás-Otthon műkedvelőinek, Nyilastelepi Népkörnek, Homokkerti Ref. Olvasóegyletnek, Postás altisztek műkedvelő csoportjának is.

A város nem létesíti a pénteki gyenge borjú vásárt

Megírta a Független Ujság, hogy a hentesek és mészárosok köréből kérés érkezett a városhoz, hogy pénteken gyenge borjú és kövér sertésvásárt tartson a régi sertésvásártéren. A város meghallgatta a különböző érdekképviseleteket, így a kereskedelmi és iparkamarát is, amely a vásár tartását véleményezte. Igy megkérdezték a vásárpénztárt is, amely azt mondta, hogy a kért vásárra semmi szükség nincsen, mert nem áll meg az az érvelés, hogy a korábban vágott hús nem áll el vasárnapig. A korábban vágott és jegelt borjúhús egyenesen szebb, mint a friss vágású és a korábban vágott borjúhúsnak például Budapesten is nagyobb az ára és kedveltebb. Egyébként a vágóhídnak megvannak a nagy költséggel megépített hűtőkamarái. A pénteki vásár nagy költséggel is járna, mert az új nagy adminisztrációt kívánna. A sertéstartásra a vásárpénztárnak különben is szerződésben biztosított joga van.

A polgármester az elsőfokú közigazgatási hatóság vezetőjének, dr. Vass Károly tb. főjegyzőnek alaposan megokolt előterjesztése alapján maga is arra az álláspontra helyezkedett, hogy a pénteki vásár nem engedélyezhető. Már csak azért sem, mert nem áll meg az az érvelés sem, hogy ez az új heti vásár fellendülést jelentene, sőt megcsappanna a kereslet. De az új állategészségügyi törvény szerint a vásártérnek betonkorláttal kell ellátva lennie, ilyen vásártere pedig a városnak nincsen és újak létesítése nagy költséggel járna. Végül pedig 30 kilométeres körzeten belül minden érdekelt községet meg kellene kérdezni, hogy hozzájárul-e az új heti vásár létesítéséhez. Mindezek feltárása mellett egyébként az ügyet a polgármester az illetékes fórumok elé terjeszti.

— **Százezer pengő értékű fája van még a városnak raktáron.** A városi erdőgazdaság jelentése szerint a városnak még 7000 köbméter tűzifája 80.000 pengő és 700 köbméter műfája 21.000 pengő értékben van raktáron. Ez a famennyiség még a tavalyi vágásból származik.

Szabad-e áthajolni a szubrettnek a sakktáblán, ha a színész és a karmester sakkozik?

Törvényszéki tárgyalás a színházban egy sértésekkel fűszerezett kávéházi incidens miatt

Most egy szomorú történet következik.

Tessék kikészíteni a zsebkendőt, hogy legyen mibe potyogni a könnyeknek.

A Csokonai-színház daliás termetű és nagytehetségű színésze éppen sakkozott a picitermetű, de annál nagyobb tudású karmesterrel. Mélyen elmerültek a játékban és a daliás színész éppen azon gondolkozott, hogyan mattolja meg a pici karmestert, amikor kinyilott a kávéház ajtaja (mert a dolog, könyörgöm, a kávéházban történt) és belépett az üdearcú és különösen a falusi kislányt alakító szerepekben nagy sikereket arató, pattogó természetű szubrett, aki ebben a történetben egyébként nem a szelid Iluska szerepét játszotta.

Belépett, mosolyogva és vídáman. Aztán levetette bundáját, felakasztotta a fogasra, majd levetette kalapját meg a sálját és — jaj! — sem a kalapot, sem a sált nem akasztotta a fogasra.

Ez volt a végzet.

Mert ha a fogasra akasztja ezt a két tárgyat, akkor semmi baj nem történik. Ő azonban átnyult a sakktábla fölött és az amögött levő tükörasztalra helyezte kalapját és sálját.

A daliás termetű színész felnézett. A pici karmester nem nézett fel. Gondolkozott tovább, hogyan lehetne elkerülni a mattot.

A daliás színész megszólalt:

— Látod, hogy sakkozunk. Miért zavarsz bennünket?

És a kalapot meg a sált nyugodtan egy székre helyezte. A pattogó természetű fiatal szubrett azonban nem hagyta annyiban a dolgot, megfogta a sált meg a kalapot és visszahelyezte a tükörasztalra. Mondván, hogy ő azokat mindig oda szokta helyezni és ebben őt most sem akadályozhatja meg senkifia. De a daliás színész mégis megakadályozta, mert a kalapot és a sált ismét visszahelyezte a székre.

Ekkor tört ki a ribilió.

Hogy hogyan és miképpen, azt eddig még senki sem tudja. De kitört. Egyesek szerint az üdearcú szubrett kezdte, a fiatal szubrett szerint viszont a daliás termetű színész kezdte. De valamelyik kezdte.

Megmondták egymásnak a magukét. Alaposan. Súlyosnál súlyosabb sértések hangzottak el. Kontra és rekontra. Az azonban, hogy pofon is csattant volna, nem igaz. De majdnem...

A daliás színész aranyos természetű, szerény, rokonszenves fiatalember. Soha senkivel semmi baja nem volt. Az üdearcú, fiatal szubrett is egy vidám, hercig kis teremtés. Hát akkor ki kezdte?

Ezt viszont már nem mi vagyunk hivatva eldönteni. Hanem a színházi törvényszék.

És a színházi törvényszék tegnap délelőtt összeült. Kormos Franci volt az elnök. Halálos komolysággal vezette a tárgyalást és kihallgatta mind a két „vádlottat". De ítéletet nem hozott, ellenben az ügyet a színészegyesület elé rendelte felterjeszteni.

Ilyenformán csak a színészegyesület tagjaiból alakult bíróság fogja eldönteni, hogy joga volt-e a pattogó természetű kis szubrettnek a sakkozók feje fölött a tükörasztalra helyezni kalapját és sálját és hogy ki követte el kettőjük közül tulajdonképpen a sértegetést.

Addig pedig az ügy függőben marad.

Hát nem egy szomorú történet?!

Kinzókamrába zárta feleségét

Linz, január 17. Példátlan családi tragédia nyomára jöttek Linz közelében. Gaumbergben élt feleségével és négy gyermekével Johann Pirkbauer segédmunkás, akinek házában lakott a munkás nővére is. A testvérek bűnös viszonyt folytattak, amiről a feleség néhány héttel ezelőtt szerzett csak tudomást. Azonnal azt követelte férjétől, távolítsa el nővérét a házból, különben feljelenti a rendőrségnél.

Pirkbauer nem volt hajlandó nővérétől elválni, de a feljelentéstől is tartott s ezért bezárta feleségét a ház egyik félreeső pinceüregébe. Ebben a szűk odúban tartotta heteken át az asszonyt, akinek naponta csak egy kancsó vizet és egy darab kenyeret adott.

A szerencsétlen fogoly csontvázzá soványodott, de nem tudott szabadulni. Valahányszor férje felkereste, térdenállva könyörgött neki, de a férfi részéről csak a legválogatottabb bántalmazásokban részesült. Ütötte-verte, rugdalta, kínozta az asszonyt, akinek halálára számított. Hogy ez mégsem következett be, azt a véletlen akadályozta meg.

Egy szomszédasszony nyöszörgést hallott a pincéből, gyanus lett neki a dolog, mivel Pirkbauernét régóta nem látta s a rendőrséghez szaladt jelentést tenni. Így történt, hogy a szerencsétlen nő kiszabadult. Férjét és sógornőjét letartóztatták.

A hajdúszoboszlói ügyvédper tárgyalása megkezdődött

Ismeretes a Debreceni Független Ujság olvasói előtt a pöröknek az a halmazata, amely dr. Grósz József hajdúszoboszlói ügyvéd ellen s az ő részéről történt a Hajdúvármegyei Takarékpénztár Rt. hajdúszoboszlói bankügyészi állásától történt megválása után. Grósz József túlmagas kamatok és jutalékok szedésével vádolta meg a bankot, ebben az ügyben az eljárást megszüntette az ítélőtábla vádtanácsa. Viszont Grósz József és testvére, Gyula ellen a kölcsönvevők s a velük kapcsolatban állók húszhuszonöt ügyben tettek feljelentést hűtlen kezelés és egyéb cselekmények miatt. A takarékpénztár maga három ügyben tett feljelentést.

Ezekben az ügyekben ma Hajdúszoboszlóra szállott ki tárgyalni a debreceni törvényszék Jeney Sándor-tanácsa. A tanács tagjai: dr. Rózsa Lenci és dr. Bányay József. A vádat dr. Előry Kálmán kir. ügyész látja el, a védelmet dr. Aczél Jenő és dr. Tyroler Oszkár ügyvédek, a sértett pénzintézet képviseletében dr. Kemény Géza jelent meg.

A személyi adatok felvétele során dr. Grósz József elmondta, hogy még a mai értékben számítva is 18—20.000 pengő vagyona van, 100.000 pengő immobil kinnlevősége van fizetni nem tudó ügyfeleinél s 61,000 pengős pere a pénzintézet ellen, amelytől megvált. Öccse, dr. Grósz Gyula, akinek bátyjával közös irodája volt, a másodrendű vádlott, 18,000 pengő vagyont vallott be.

Ezután a rengeteg sértettet és tanut vették számba, majd dr. Grósz József kihallgatására került a sor. Az ügyvéd kijelentette, hogy nem érzi bűnösnek magát. A feltárt vádpontokra elmondta, hogy ügyfelei pénzét azok rendelkezései szerint fordította adósságok kifizetésére. Egész csomó vád amiatt emeltetett, hogy a törlési engedélyeket a megbízás ellenére nem szerezte meg ügyfelei számára. Ezekre vonatkozóan azzal érvel, hogy nem tartotta meg ezeket a pénzeket a maga számára, hanem más adósságokat fizetett ügyfeleinek rendelkezése szerint. Egy esetben bizonyítani kívánja, hogy nem is ő vette fel az ügyféltől a pénzt, hanem a fél azt a bankba fizette be általa megszabott rendeltetéssel. Ebben az esetben a banknál a félnek azt a felvilágosítást adták, hogy ő — a vádlott — a maga céljaira fordította a pénzt. Erre a fél sikkasztás miatt tett feljelentést ellene s mikor ebben tisztázta magát, visszavonta a feljelentést.

Déli szünet után estig tárgyalt a törvényszéki tanács. Grósz József védekezése a körülbelül 60—80,000 pengő összegű kárt tartalmazó ügyekben minden esetben ugyanaz. A tanuk és a sértettek kihallgatására körülbelül pénteken kerül sor. Magának a vád tanuinak a kihallgatása több napot igényel.

— **Zsebtolvajlás az állomáson.** Juhász András balmazújvárosi gazdálkodó feljelentést tett a rendőrségen, hogy a kisállomáson ismeretlen tettes kilopta zsebéből hetven pengőt tartalmazó pénztárcáját.

Bármilyen
könyvkötészeti
munkát
igen jutányos áron, elsőrangu kivitelben készitünk.
Nagy Károly és Társai
könyvkötészete
Ferenc József ut 49.
Telefon 20-18.

Ha jó tüzelőanyagot akar, megbízható cégtől, úgy vásároljon a
Békési és Lőw
tűzifa- és szénkereskedőtől.
Telep: Bánffy u. 4.
Telefon: 19—45. sz.
Elsőrendű, száraz tűzifák és házi szenek.

Csütörtökön van az Izraelita Nőegylet teaestélye

A debreceni Izraelita Nőegylet ma este 9 órai kezdettel tartja teaestélyét az Arany Bika szálló üvegtermében. A nőegylet — mint arról már hírt adtunk — az idén nem rendez bált, így a ma esti mulatság lesz az egyetlen nagyobbszabású táncestélye. A zenét az üvegterem kitűnő jazz-bandja fogja szolgáltatni. Belépődíj ezúttal sem lesz. A táncestély iránt máris rendkívüli érdeklődés mutatkozik, úgy hogy ajánlatos asztalrendelést még a délelőtt folyamán az éttermi főpincérnél eszközölni. A mulatságra a nőegylet elnöksége ezúton hívja meg az egyesület tagjait, ezeknek hozzátartozóit és ismerőseit.

A Szabolcska Irodalmi Társaság műsoros estje

A hallgatóság élénk tetszésétől kísért műsoros estét tartott e hó 17-én a Szabolcska Irodalmi Társaság. Az estét dr. Fráter Sándor megnyitó beszéde után a Világítási Vállalat Dalköre vezette be nagyszerűen előadott énekszámaival. Ezután Jámbor Lajos tartotta meg eszmékben gazdag, tartalmas előadását. Ifj. Dalmi Balázsnak Horváth Géza művészi zongorakísérete mellett szépen elénekelt dalai nagy és zajos sikert arattak. Ugyancsak megérdemelt sikere volt Erdélyi Istvánnak, ki verseiből olvasott fel. Melegen ünnepelte a hallgatóság Kelemenné Diószeghy Ilona írónőt egy meséjében érdekes és szellemes fordulatokban gazdag novellájának a felolvasása alkalmából. Nagy hatása volt a Böör Kálmán szavalatának. Magyar Emma ragyogó éneke emelte az est színvonalát, mely a Világítási Vállalat Dalköre szép énekszámával ért véget.

Bessenyei Lajos tartott előadást szerdán este a KIE-ben

A KIE most folyó előadássorozatában szerdán este vitéz dr. Bessenyei Lajos főigazgató tartott előadást „Jézus és a hazafiság" címen. Nagyszámú közönség hallgatta érdeklődéssel Bessenyei Lajos fejtegetéseit, aki közvetlen módon beszélt a felvetett problémáról. A hegyi beszéd alapján ismertette az evangélium álláspontját, amit nagyon sokan azzal intéznek el, hogy Jézus tanítása nem erre a világra vonatkozik, hanem a túlvilágra. Pedig Jézus tanítása gyakorlatilag is megvalósítható. A cserkészmozgalom gödöllői világtáborozása, amelyen ellenséges népek fiai jelentek meg, azt mutatta, hogy az igazi nemzeti érzés nem sérti a másik nemzet tagjait és az emberi, faji és egyéni tulajdonságok harmonikus egyensúlya mellett egészen természetszerű a nemzetek testvérisége. Az egyenetlenséget és a harcot mindig a harmonia megbomlása okozza, ami mindig nagy károkat okoz.

Az előadás elhangzása után a közönség lelkes tapsokkal ünnepelte az előadót, majd Kertész Dániel ügyvezető elnök mondott zárószavakat.

Egy szép, fiatal leány rejtélyes tragédiája

Kiskunhalas, január 17. Kiskunhalas határában borzalmas halálos szerencsétlenségnek esett áldozatul egy szép, fiatal, alig 20 éves leány.

A tajópusztai állomás kiadóőre tegnap este egy fiatal leányra bukkant a sínek mellett, nem messze az állomástól. A leány több sebből vérzett és ruhája is össze-vissza volt szaggatva. Nyöszörgő hangon kérte a kiadóőrt, hogy vigye be az állomásról, amit az illető meg is tett.

Alig vitte be a váróterembe a lányt, az elvesztette eszméletét és félórán belül meghalt.

A csendőrök még az éjjel megindították a nyomozást és megállapították, hogy a leány neve Papp Mária, aki Szüri László tajói földbirtokán lakik. A nyomozás szerint a fiatal leány Kiskunhalason járt bevásárolni tegnap délután és az esti vonattal akart hazautazni a pusztára.

Hogy miképpen került a töltés mellé, lelökték-e a vonatról, vagy véletlenül zuhant le, vagy maga ugrott le szándékosan, erre vonatkozólag semmi adat nincs.

A fiatal leányon olyan külsérelmi nyomok vannak, melyek bűntényre engednek következtetni. A kalocsai ügyészség a csendőrség értesítése alapján egyelőre nem engedte meg a temetést és elrendelte a törvényszéki boncolást, mely világosságot derít a fiatal lány rejtélyes halálára.

Jön! Jön

Akin nem fogott a villanyszék

Kansas Cityben másodszor került a villanyszékbe Hendon Fred háromszoros gyilkos. Első kivégzése alkalmával — ámbár súlyos égési sebeket szenvedett — percek multán sem ölte meg a villanyáram, úgy hogy kénytelenek voltak a kivégzést félbeszakítani. A rendkívül erős szervezetű ember, aki egyébként villanyszerelő volt, kórházba került. Az orvosprofesszorok hosszas vizsgálódás után sem tudtak magyarázatot adni a rejtélyre, hogy miért nem ölte meg Hendont a rettenetes erősségű áram és végül is azzal a feltevéssel próbálták okát adni a dolognak, hogy Hendon foglalkozása közben annyiszor kapott már áramütést, hogy a szervezete még az igen erős áram behatásának is ellenállt. A második kivégzésnél számos orvosszakértő volt jelen az Egyesült Államok minden részéből. Ezuttal nem kevesebb, mint 14,000 Volt feszültségű áramot kapcsoltak be, de még ez a hihetetlen feszültség sem volt elegendő arra, hogy végezzen a gyilkossal. Nem kevesebb, mint tíz percig kinlódott rettenetes módon a villanyszékben Hendon. A halál végül is testének szinte teljes elpörkölődése folytán következett be. A gonosztevő borzalmas sikoltozásának és az égett hús átható szagának hatása alatt sokan elájultak a kivégzés tanui közül. A tízpercnyi haláltusa alatt Hendon teljesen megőszült.

— **Juhász Géza előadása.** A Cobden Szövetségben január 21-én, vasárnap délelőtt 11 órakor Juhász Géza tanár-író ad elő a Modern magyar irodalomról. Az előadás helye a Református elemi leányiskola dísztermében.

Meskó szerdai felszólalása miatt Reisinger képviselő a Ház folyosóján rátámadt a náci vezérre és inzultálta

Budapest, jan. 17. Meskó Zoltán napirendi felszólalása váratlan izgalmakat váltott ki az esti órákban a Ház folyosóján. Meskó felszólalása után kiment a baloldali folyosóra, **Reisinger** Ferenc ugyancsak elhagyta az üléstermet és Meskó után sietve, indulatosan rákiáltott:

— Kire értette a vörös patkányokat?

Reisinger annyira fel volt indulva, hogy

ütésre emelte kezét és Meskó felé sújtott, aki hátralépett és így az ütés mellőn érte.

Ekkor azonban már odaugrott Payr Hugó, majd odarohantak a szocialista képviselők is és Propper hátulról lefogta Reisinger Ferencet, aki még mindig kiáltozott és

sértő kifejezésekkel árasztotta el Meskót.

A szocialisták körülvették Reisingert, miközben csitították, úgyszólván a jegyzői szoba felé vitték.

Meskó Zoltánt is körülvették a képviselők és izgatottan érdeklődtek nála. Meskó kijelentette, hogy tulajdonképpen ütés nem is érte, Reisinger csak meglökte őt. Az esetet hosszú ideig izgatottan tárgyalták a folyosón.

Magyarország politikailag érett ország, kultúrális és gazdasági értékénél fogva jogot formálhat arra, hogy a Duna medencéjében értékes tényező legyen — mondta a Budapesten tartózkodó Xavier Vallat francia képviselő

Budapest, január 17. A nemzeti egység pártja ma délben ebédet adott a Budapesten időző Xavier *Vallat* francia képviselő tiszteletére. Az ebédre a magyar politikai és társadalmi közélet számos kitűnősége volt hivatalos. Az első felköszöntőt Sztranyavszky Sándor, a párt országos elnöke mondotta, aki után Xavier Vallat francia képviselő szólalt fel.

Kijelentette, hogy a magyarok iránti őszinte rokonszenv s a magyar ősi kultúra iránti tisztelet érzésével jött ide. Idejövetelének célja az volt, hogy megismerje azokat a politikai tényezőket közelebbről és közvetlenebbül, akik ennek az országnak sorsát intézik. Feladata volt továbbá az is, hogy megismerje Magyarországnak gazdasági és kultúrális életét és hogy ezekről a tapasztalatairól hazájában beszámolhasson. Magyarországon szerzett benyomásai alapján meggyőződésből fogja jelenthetni hazájában, hogy *Magyarország politikailag érett ország és hogy a gazdasági és kultúrális értékénél fogva jogot formálhat arra, hogy a Duna medencéjében értékes tényező legyen.* Nem közömbös ugyanis, hogy Középeurópában rend és béke legyen és éppen ezen okból a *francia nemzet a magyar-kérdés iránt nagy érdeklődéssel viseltetik. Hogy bizonyságát adja annak, hogy a magyar-kérdés beható tanulmányozását fontosnak tartja, bejelenti, miszerint rövid idő mulva néhány képviselőtársával *újból eljön Magyarországra, hogy a magyar viszonyokat még tüzetesebben tanulmányozza és megismerje.*

Ebéd után a társaság tagjai hosszabb időt fesztelen társalgásban töltött együtt.

a HAVAS

téli vásárja

Nem kap tandíjkedvezményt az egyetemen, aki nem íratkozik be

„Kék Füzet" a debreceni keresztény kereskedők, iparosok, orvosok, ügyvédek, lapokról

A debreceni egyetemi diáksztrájk változatlanul tart tovább. A keresztény egyetemi hallgatók — kivéve a theologusokat — számára a beíratkozás szigorú tilalom alatt áll. Mint az egyik, a tüntetésekhez közelálló lap jelzi, csütörtök estére várnak ebben az ügyben nagy eseményeket. Holnap érkezik ugyanis haza báró Vay László főispán, aki Budapesten ebben az ügyben is tárgyalt s holnap hívta meg gyűlésére a Ker. Nemzeti Liga Barcza Gedeont és két társát, a diákság vezetőjét.

A sztrájk betartását az ifjúság számára megnehezítette az, hogy — az egyetemi tanács rendelkezése értelmében — tandíjmentességet csak az kaphat, aki január 22-ig beadja ez iránt kérvényét. Ez régi szokás, most mégis kellemetlen ujdonságnak tűnik fel.

Ennek ellenére a sztrájkoló diákok vezetői tiltják a beíratkozást s megtorlásul kilátásba helyezték: fekete listára jegyzik a beíratkozó keresztény hallgatók nevét s a listára kerülteket nem türik meg maguk között, ha a sztrájk véget ér. Ez alighanem azt jelenti, hogy a tilalom ellenére beíratkozó diákokat a getópadba kényszerítik.

Az ifjúság ismét visszatér a gazdasági életbe való beavatkozásnak ahoz a módjára, amelyre karácsony előtt történtek kísérletek: azok ellen az üzletek ellen, amelyeknek tulajdonosa zsidó, gazdasági téren küzd. Mint a debreceni délutáni nyomtatvány bejelenti, készül a „Kék Füzet", melyben a 30-as bizottság összeállítja a keresztény iparosok, kereskedők, orvosok, ügyvédek, helyi és fővárosi keresztény napilapok katalógusát. Büszkén jelenti ki a lap, hogy a „Kék Füzet"-et Beke Zoltán nyomdatulajdonos készíti, aki már eddig is végezte az egyetemisták nyomdai munkáit.

Ezt a füzetet megnézzük.

Gyászrovat

Csuka István élt 76 évet. Temetését Mikepércsen Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Mirolovics Janika élt 3 hónapot. Temetését csütörtökön délután 4 órakor Köztemetőben Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12. Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Ma: 1934 január 18. Csütörtök. Protestáns: Piroska, róm. kath.: Piroska, izr.: 5694 Sebat 2.

mint még SOHA!

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

IDŐJÓSLÁS:

Változékony szeles idő, helyenként zápor szerű eső vagy havazás. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

CSÜTÖRTÖK, január 18.

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemezek. 10: 1. Magyar városok. 2. Asszonygondok: Saláták. (Felolvasás.) Közben: Gramofonlemezek. Gyenes Lili lemezei. 12.05: Ifj. Héderváry Ferenc és cigányzenekara. 1.30: Eugen Stepat balalajkazenekara. 4: A nevető mundér, vitéz Szarka Géza elbeszélése. 5: Gazdatanfolyam. Pottenkoffer Sándor: Szőlőművelés. (III.) 5.30: Zenekari hangverseny. Vezényel Fridl Frigyes. 6.30: Angol nyelvoktatás. (J. W. Thompson.) 7: Matuska Miklós énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 7.30: Derüre derű. Tarka est. Rendező Köpeczi-Boócz Lajos. 9: Hírek, ügetőversenyeredmények. 9.20:

Orgonahangverseny a Schmidthauer-villából. Közreműködik Schmidthauer Lajos, B. Sándor Erzsi és Pataky Kálmán. Zongorán kísér dr. Herz Ottó. 10.50: Időjárásjelentés. Majd körülbelül 10.55: aradi Rácz Berci és cigányzenekara a Britannia-szállóból.

❖❖❖

— **Ne tegyen rossz fát a tüzre,** mert jó minőségüt is kaphat Gabányi utóda, Láng Miklós cégnél, Csapó ucca 28. Telefon 24-49. Tüzifa, mindenfajta magyar szén szobafűtéshez, külföldi koksz, brikett, kovácsszén házhoz szállitva kicsinyben és nagyban. Debrecen legrégibb széntelepe.

— **Izraelita istentiszteletek.** A Deák Ferenc uccai templomban szombatköszöntő ima négy óra tíz perckor. Szombaton reggel egynegyed nyolc órakor, délután fél négy, szombat kimenetele öt órakor. A Kápolnási uccai templomban szombaton reggel fél nyolc, délelőtt tizenegy órakor, egyébként pedig, mint a Deák Ferenc uccai templomban. Hétköznapokon mindkét templomban reggel háromnegyed hét és este négy óra negyven perckor. A téli hónapokban csak a Kápolnási uccai templomot fűtjük, miért is a szombati muszaf-imát ott végezzük. A főkántor és énekkara péntek este és szombat délelőtt ott funkcionál. Az elnökség.

— **Vízvezetéki** berendezések karbantartását kedvező feltételek mellett vállalom. Gyenes, Szent Anna u. 8. Telefon 19-37.

— **Eltemették a szerencsétlenül járt „Smaragd" halottait.** A katasztrófális véget ért „Smaragd" nevű francia óriásrepülőgép áldozatainak holttestét a személyazonosság megállapítása után tegnap este koporsóba helyezték. A gyászszertartást ma délelőtt végezték a corbignyi elöljáróság épületében. Pasquiernek, Indokina főkormányzójának temetéséről az állam gondoskodik. A szerencsétlenség ügyében kiküldött szakértői bizottság, amelynek elnöke Cot légügyi miniszter volt, befejezte vizsgálatát és megállapította, hogy a katasztrófát a kedvezőtlen időjárás okozta. Beigazolódott, hogy a pilóta nagy hidegvérrel az utolsó pillanatokig hősiesen küzdött a gép megmentéséért. A légiforgalom biztonságának megjavítása érdekében Morvan környékén új meteorológiai állomást állítanak fel.

— **Rádió, csillár,** villanycikkek bámulatos olcsón **Bárányinál,** Szent Anna 1. Dísztárgyak javíttatnak.

— **Uj üzlet!** Hungária Kézimunkaház legolcsóbb mindenféle kézimunka anyagokban. Piac 66.

— **Megmérgezte magát egy asszony.** Ecsedi Jánosné 20 éves derecskei asszony e hó 13-án öngyilkossági szándékból lúgkőoldatot ivott. A szerencsétlen fiatalasszony, anélkül, hogy magához tért volna, tegnap belehalt sérüléseibe. A debreceni ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— **Szántónál,** Piac 81. modern kaukázusi dió ebédlő, tizenkét darabos, már 600 pengőtől.

— **Az osztrák nácik bevonultak a gyulai Szeretetházba.** Gyuláról jelentik: Szerdán reggel hét óra után néhány perccel az osztrák horogkeresztesek három kocsiból álló külön szerelvénnyel megérkeztek Gyulára. A szerelvényt a Szeretetházhoz tolták ki és ott történt meg a kivagonírozás. Leszállás után az alakulat tagjai katonai fegyelemmel szakaszokba sorakoztak fel és szabályos menetben vonultak be a Szeretetházba. Valamennyien zöldszínű egyenruhát, laza zöld sapkát és fekete nyakkendőt viselnek. Aránylag jólöltözöttek és felszerelésük is hiánytalan. Még rádiót, filmképezőgépeket és konyhafelszerelést is hoztak magukkal. Elhelyezésükkel nagyon meg vannak elégedve és őszinte elismeréssel szólnak a magyaros vendéglátásról. Felügyeletüket két csendőr látja el. Egyébként határozott meggyőződésük, hogy az Anschluss már eldöntött dolog. Történelmi erőknek — mondják — nem lehet ellenállni.

Csehország 15—20 százalékkal devalválja a cseh korona külföldi értékét

Prága, január 17. Csehországban devalváció áll küszöbön. Trapl pénzügyminiszter kedden kihallgatáson jelent meg Massaryk elnök lamai kastélyában s jelentést tett új pénzügy- és gazdaságpolitikai terveiről. Trapl, beavatott körök értesülése szerint azt javasolta az elnöknek, szállítsák le a cseh korona külföldi értékét tizenöt—húsz százalékkal, a belföldön pedig állítsanak fel új hitelintézetet a pénzpiaci feszültség enyhítése céljából. A devalvációs tervet English volt pénzügyminiszter is támogatja, aki főleg Massaryk elnök előtt a legnagyobb pénzügyi tekintélynek számít, úgy hogy a devalváció tulajdonképpen ugyanolyan valutadömping akar lenni, amilyent Roosevelt csinál Amerikában a dollár árfolyamának leszállításával. Az olcsó csehkorona nagy mértékben elősegítheti a cseh áruk kivitelét.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909 JANUÁR 18. HÉTFŐ. Lapszünet.

1914 JANUÁR 18. VASÁRNAP. A főispán dr. Tóth Gyulát közigazgatási gyakornokká nevezte ki, dr. Roncsik Jenőt pedig közigazgatási gyakornoki állásában véglegesítette.

Az újonnan épült Arany Bika-fürdőt Glück Sándor földbirtokos vette bérbe.

A vendéglős ipartársulat Márkus Jenő elnöklete alatt tartott ülésén elhatározta, hogy vendéglős-bált rendez.

A Kölcsönös Segélyző Egylet igazgatósága megállapította az évi mérleget, amely szerint a gazdasági krizis miatt előállott nagy veszteség, 35.318 korona leírása után is az évi haszon 387.441 korona 87 fillér, veszteségi tartalékba 180.000, egyéb tartalékba 350.000 koronát tettek. Az évi nyereségből 332.926 korona 38 fillért osztottak ki a tagoknak, 16.000 koronát pedig jótékonysági célokra fordítottak. Minden 40 filléres könyv után 150 koronát adtak. A tagok száma volt 2456, akiknek 22.000 törzsbetétjük volt.

1924 JANUÁR 18. PÉNTEK. A Debreceni Független Ujság kritikusát az ismert Bajadér-perben a debreceni törvényszék felmentette azzal, hogy nem lépte át a jogos kritika határát és nem sértett magánérdeket.

— **Gregor** úriszabóságát Darabos uccáról Püspöki palotába helyezte át. Öltönyöket, kabátokat előnyös árak mellett készít.

— **Magyar asszonyok magyar árut vásároljanak.** Anna főhercegasszony elnöklete alatt mozgalom indult meg, hogy magyar asszonyok csak magyar árut vásároljanak. A mozgalom vezetői most Debrecen városhoz fordultak, hogy akciójukat támogassa. A polgármester értesítette a mozgalom vezetőit, hogy amennyiben alapszabályukat megalkotják és ismertetik, mozgalmukat szívesen részesíti minden erkölcsi támogatásban.

— **Uj kölcsönkönyvtár.** Magyar-német könyvek. Olcsó díj. Gárdos könyvesbolt, Püspöki palota.

— **A süteményárusok létszámuk felemelését kérik.** A polgármester tudvalevően harmincban állapította meg az uccai süteményárusok számát. Most ezek azt kérték, hogy e létszámot a polgármester emelje fel 50-re. A polgármester ezt a kérést minden valószínűség szerint honorálni fogja, de egyben az engedélyek kiadásánál különös figyelemmel lesz a hadirokkantakra. Az ügyet egyébként a sütőiparosokkal együtt fogja előbb a közigazgatási hatóság megbeszélni.

— **Húsz fillérért** olvashatja legújabb **regényeket.** Kultúra antikvárium, Szent Anna 3.

— **Frontharcos temetés.** Vitéz Gaál Károly, Szövetségünk titkára temetése ma, 18-án délután 3 órakor a köztemető első számú ravatalozójából, mely végtisztességtételre a bajtársak figyelmét felhívja az elnökség azzal, hogy aki csak teheti, legyen ott.

— **Estélyi,** nappali frizurák, tartós villanyondulálás leszállított árakban Divánál, Hatvan 6.

— **Gyermekruhát,** pijamát, babakelengyét legolcsóbban vásárolhat Gyermekdivatházban, Batthyány ucca 2.

— **Betörés egy Bethlen uccai házban.** Szerdán délelőtt megjelent a rendőrségen Szép Dezső magánmérnök felesége és feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki Bethlen uccai lakásukból 600 pengő értékű holmit ellopott. Az úriasszony elmondotta, hogy a lopást már régebben követhették el, de csak ma reggel jöttek rá, mert két hónapig nem tartózkodtak Debrecenben. A rendőrség a betörés ügyében nyomozást indított.

— **Női télikabátokat** nagyon olcsó árakban, hitelképes egyének kedvező fizetési feltételek mellett vásárolhatnak az Apollo divatüzletben, Piac ucca 67.

— **Vadász Endre kiállítása iránt állandó az érdeklődés.** Vadász Endre kiállítása, amelynek a közönség és a kritika szemében egyformán nagy a sikere, állandó érdeklődés mellett tart tovább. A kiállítás mindennap megtekinthető délelőtt 9-től 1-ig és délután 4-től 7-ig a Déri-múzeumban.

— **A cipész- és lábbelikészítőiparosok** e hó 18-án, csütörtökön este hét órakor együttes ülést tartanak az ipartestület helyiségében, amelyen jelentések, a közgyűlés napjának megállapítása, az Országos Szövetség határozatainak ismertetése, tanfolyamrendezés kerülnek megvitatásra.

Dr. Baranyi János

zongoramüvész bemutatkozó hangversenye

Január 23-án, kedden este 8 órakor

az ARANY BIKA nagytermében

a debreceni hangversenyzenekar közreműködésével.

Vezényel: **Zsolt Nándor** zeneműv. főisk. tanár, a budapesti hangversenyzenekar elnök-karnagya. Jegyek: MÉLIUSZ könyvkereskedésben.

— **Asztalos munkát** olcsón és jól készít Vasadi asztalosmester, Széchenyi u. 8. sz.

— **Dr. Baranyi János** zongoraművész bemutatkozó zenekari hangversenye január 23-án, kedden este 8 órakor lesz az Arany Bika nagytermében. A hangverseny külön érdekessége és egyik művészi értéke lesz **Zsolt Nándor,** a budapesti zeneművészeti főiskolai tanár, nagyszerű zeneszerző, a világhírű budapesti hangversenyzenekar elnök-karnagyának szereplése, aki az új debreceni zenekart vezényelni fogja. Műsoron: Weber: „Bűvös vadász", nyitány, Beethoven: Es-dur zongoraverseny, Liszt: Magyar fantázia (zongorazenekar és Wagner: „Mesterdalnokok" nyitány szerepelnek. A szezon ezen kiemelkedő zenei eseménye iránt nagy az érdeklődés. Jegyek: Méliusz könyvkereskedésében válthatók. A Zenekedvelők Köre tagjainak 20 százalék kedvezmény.

•SZINHÁZ•MOZI•HANGVERSENY•

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

CSÜTÖRTÖK délután 3 órakor: **Dubarry.** (Zóna.) — Este 8 órakor: **Csipetke.** (Bérletszünet.)

PÉNTEK este 8 órakor: **Csipetke.** (C. bérlet.)

❖❖❖

BOMBAMŰSOR A SZINHÁZBAN.

Szinte páratlan az a leleményesség, amellyel a színház igazgatósága, hogy a debreceni közönség igényét kielégítse, műsorát összeállítja. Nem is kell kommentárt fűznünk ehez a műsorhoz, amely ezen a héten csütörtöktől csütörtökig kerül színre.

Csütörtök délután zóna helyárakkal az idény leghatalmasabb operettjét, a**„Dubarry"-t** játssza a színtársulat, **míg csütörtökön és pénteken este** (C bérletben az idény legkacagtatóbb operettjét, **Kardoss Géza** felléptével a **„Csipetke"**t tüzte műsorra.

Szombat délután zóna helyárakkal, a világsikert aratott **„Dubarry"** kerül megismétlésre, **míg szombat este Kálmán Imre** legszebb operettje, a **„Hollandi menyecske"** kerül bemutatóra.

Vasárnap, hogy mindenki áldozhasson színházi élvezetének, **három előadást tart a színház. Délután 3-kor „Csipetke", este 6-kor „Több, mint szerelem" és este 9-kor „Hollandi menyecske".**

Hétfőn kacagó estet rendez a színház, hogy mindenki elfelejthesse bánatát. Tekintve hogy a sylveszteri kabaréról többezren mentek el jegy nélkül, így közkívánatra megismétlik a sylveszteri kabarét, amelynek keretében bemutatják a legkacagtatóbb burleszk darabot: **„Éjjel a patikában."**

Kedden mutatja be a színház „A" bérletben az „Üzen a Hargita" irredenta, hazafias székely darabot. **A keddi előadás bevételének 10 százalékát a székely árvizkárosultak javára adja a színház igazgatósága. Ezuttal is felhívjuk a hazafias egyesületek figyelmét az „Üzen a Hargita" előadására.**

Igazán szívből gratulálunk a színház igazgatóságának ehez a nagyszerű programjához és hisszük, hogy a debreceni közönség zsúfolt házakkal fogja viszonozni ezt a minden oldalra kiterjedő figyelmet, amely a műsor összeállítása körül történt.

❖❖❖

MOZIK MŰSORA

Vig: Zaroff, fél 5, fél 7, fél 9.

Uránia: Szívek melódiája, 5, 7 és 9 órakor.

Apolló: Segédrendőr és Savoy-szálló rejtélye, 4, fél 7 és 9 órakor.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Csakis elsőrendű üzifák:
bükk, tölgy akác hasábban és apritva.
ALACSKAI, EGERCSEHI, ÓZDI
szenek
PROHÁSZKA és TÁRSA üzleteiben
Eötvös u. 18. Bethlen u. 44.
Szent Anna ucca 49. szám.
Telefon 11-61.
Tegyen egy próbavásárlást!

SPORT

BEAC—BBVC KARDCSAPATVERSENY LESZ VASÁRNAP

A vasárnap megtartandó tőr és kard csapatversenyre megtörtént a végleges felállítás. A törcsapatban vívnak: Bogáthy, Meszlényi, Vikol, Rajna, a kardcsapat felállítása pedig: Vikol, Benedek, dr. Nagy, dr. Király.

Ezzel szemben a budapestiek a következő csapatokat állítják: törben Bogáthy Erna, Bay, Palócz, dr. Zöld; kardban Rastovich, Palócz, dr. Zöld, Gay.

A versenynek különleges ízt ad az a körülmény, hogy a BEAC vegyes csapatot állít, amennyiben a legjobb magyar hölgyvívóval, Bogáthy Ernával megerősödve áll fel. Igy kiegészítve, a BEAC olyan erősségű csapatot jelent, hogy a debreceni csapat nem sok eséllyel áll ki, mert Bogáthy Erna nemcsak a hölgyeknek, hanem a férfiaknak is olyan erős ellenfelet jelent, akit dicsőség legyőzni. Ha még azt is figyelembe vesszük, hogy a BEAC az elmult vasárnap szerepelt kiválóan a magyar tőrcsapatbajnokságban, megszerezvén a harmadik helyet, akkor teljes mértékben kialakul a verseny teljes sportbeli értéke. Ezt a versenyt értékmérőnek tekinthetjük a vidék és Budapest vívósportja között.

A zsűri tisztsége olyan világhírű kezekben van letéve, mint Rády, Bogáthy, Kovács György, Misley, Kalmár.

KÖZGAZDASÁG

LANYHA VOLT A TERMÉNYTŐZSDE

Határidőüzlet:

Búza: március 8.05, 08, 11, 06, 04, 06, 01, 05, zárlat 8.04—05, május 8.24, 22, 25, 20, 18, 16, 15, 13, 16, zárlat 8.15—16.

Rozs: március 4.78, 73, 72, 70, 60, 62, zárlat 4.61—63, május 5.09, 08, 04, 01.

Tengeri: május 7.97, 95, 93, zárlat 7.93—95.

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 7.90—8.10, 78 kg. 8.00—8.20, 79 kg. 8.10—8.30, 80 kg. 8.20—8.40, tiszai 77 kg. 7.75—7.95, 78 kg. 7.85—8.05, 79 kg. 7.95—8.15, 80 kg. 8.00—8.30.

Rozs: 4.15—4.25, takarmányárpa 7.10—7.40, sörárpa 8.00—11.50, zab 8.20—8.40, tengeri (új) 6.10—6.20, tengeri (ó) 7.80—7.90, korpa 6.35—6.45.

A készáruvásáron búza és rozs 10—10 fillérrel olcsóbb, zab és tengeri nem változott, diszt 50 és korpa 10 fillérrel drágább.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 18.20—18.60, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dínár 7.80—8.30, 100 dollár 354.00—364.00, 100 lei 3.42—3.46, 100 leva 4.00—4.26, 100 líra 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 78.70—80.70.

A színarany kilója 5020—5000 pengő.

3—1934. vght. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Dr. Kerényi Soma békéscsabai ügyvéd által képviselt Globus betonművek és építő rt. és Békéscsabai takarékpénztár egyesület javára 1200 P és 895 P 80 fillér tőke és több követelés járulékai erejéig, a békéscsabai kir. járásbíróság 1933. évi P 10,515 és 10,517. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1933. évi junius hó 23-án lefoglalt 3732 P-re becsült ingóságokra a derecskei kir. járásbíróság Pk. 3103—1933. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett végrehajtatók javára: tőkék 1200 P és 895 P 80 f s jár. végzések szerinti kamatok, megállapított költségek 746 P 29 f, továbbá a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tünő más foglaltatók javára is, az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégitési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, Pocsajon a Pintye Gábor háza mellett uttesten és folytatva Szabó Gyula udvarán leendő megtartására határidőül 1934. évi január hó 25. napjának déli 12 órája tüzetik ki, amikor a biróilag lefoglalt pilotavégek, gömbfák, faragott fák, padlódeszkák, foszni deszkák, talicskák stb. s egyéb ingóságokat a letöbbet igérőnek, de legalább a becsár kétharmad részéért készpénzfizetés mellett el fogom adni még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszinen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kivánságot irásban nem nyilvánít.

Derecske, 1934. évi január hó 3.

Margitay Gyula,
kir. bir. végrehajtó.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala.

2000—1934. aü.

HIRDETMÉNY.

Az ebtartási szabályrendelet 6. §-ára utalással felhívja a városi adóhivatal az ebtulajdonosokat, illetve ebbirtokosokat arra, hogy a tulajdonukban, illetve birtokukban levő ebeket január hó 31. napjáig bejelenteni, az ebbárcákat kiváltani és az ebadót befizetni el ne mulasszák.

Figyelmezteti a városi adóhivatal fent nevezetteket arra, hogy a bejelentés és az ebbárca kiváltásának elmulasztása az eb tulajdonosa, illetve birtokosa ellen kihágási eljárást, az ebadó be nem fizetése pedig a kivetett ebadónak végrehajtás útján való beszedését vonja maga után.

A bejelentést naponként 8—12 óráig a városi adóhivatal 5., 13., 15., 16., 17., 18. számú szobáiban levő könyvviteli osztály veszi tudomásul s ez alkalommal a fizetendő ebadóról nyugtát is állít ki.

Debrecen, 1934 január hó 15.

Városi adóhivatal.

VENNI AKAR VALAMIT?
A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

A zöldszemü ördög

Irta: W. S. Rohmer

Vécsey Leó fordítása

(69)

Szavai igazaknak bizonyultak. — Valami leirhatatlan undorító zörgő zajjal a szürke, fekete és vörös állatok eliramodtak az alagutban. Amint előrehaladtunk, ezek egymásután bekusztak a régi falak mélyedéseibe és üregeibe, néha egyesével, néha párosával... halálos ölelésben összekapcsolódva.

— Nem birnak sokáig megélni ebben a hideg atmoszférában, — kiáltotta Smith. — Nagyon sok ezek közül meg fogja ölni a másikat... és a többit nyugodtan rábizhatjuk az angol klimára. De vigyázzunk, hogy haladásunk közben egyik sem zuhanjon le a fejünkre.

Folytattuk lidércnyomásszerű útunkat, keresztül a borzalmak alagutján. Egyre hidegebb lett a levegő. Ismét eldübörgött felettünk a dörgés, mintha vad titáni kezek rázták volna meg amit már egy idő óta hallottunk, az alagut tetejét. A zuhogó viz zaja, egyszerre olyan hangossá változott, hogy nem értettük meg egymás szavát. A rovarok eltüntek.

— Közeledünk a Starn-folyóhoz! — ordította hangosan Sir Lionel. — Nézzék csak a nedves falakat!

Lázas izgatottsággal kényszerítettem magamat, hogy jobban szemügyre vegyem az alagutat. Egy nagyon csodálatos körülményre jöttem rá. A falak egy része természetes volt, egy keskeny barlangé, mely áthuzódott a szikla üregén, a többi része, ha nem tévedek az én fogyatékos archeológiai tudásomban, a többi része phöniciai!

— Ennek az átjárónak az eredete visszanyulik a római időkbe! — hallatszott ismét Sir Lionel kiáltása. — Istenem, szinte hihetetlen!

És ekkor Smith és Kennedy, akik elől vezettek, térdig benne voltak egy növekvő áradatban. Felülről jéghideg záporeső csurgott le ránk; előttünk egy vizesés tömör fala fehérlett. Ismét még hangosabban és egyre közelebb zugott a rettenetes mennydörgés; de ez a hatalmas zaj is majdnem elenyészett ennek a földalatti vizesésnek a zuhogásában. — Smith tölcsért formálva kezeiből, hátrakiáltott:

— Miután nincs bizonyítékunk arra, hogy mások is áthaladtak már errefelé, nem merném megkockáztatni! De a folyó alig negyven lábnyi széles ott Monkswell tövénél; tizhúsz lépéssel átvergődhetünk a legrosszabbon is!

Semmi feleletet nem igyekeztem mondani. Őszintén bevallom, hogy a kilátások megrémítettek engem. De erőt véve magán, mint amikor valaki egy magasugrásra készül, Smith, odabólintva Kennedynek, hogy kövesse őt, belegázolt az előttünk fehérlő vizesésbe...

XL. FEJEZET.

A FEKETE KÁPOLNA.

Hogy hogyan tettük meg azt a körülbelül tizenöt yardnyi utat, ott a folyó sziklás medre alatt, erről csak azok a hatalmak mesélhetnének, melyek erőt és bátorságot kölcsönöznek nekünk. Levegőért kapkodva, bőrig ázva, szinte elszánva a halálra, aminek eljövetelében már biztos voltam, ott találtam magamat egy sziklába faragott durva lépcső aljánál.

Mellettem vadul lihegve és a sziklába kapaszkodva ott állt Kennedy, még mindig szorongatva kezében a kialudt lámpást. Lionel Barton kimerülten zuhant le a lépcsőre és mellette ott állt Smith. A lépcső felé nézett. Annak tetejénél egy boltozatos ajtónyilásból fény szivárgott ki.

Közvetlen mögöttem a sziklában egy mélyedés volt és ebbe áramlott bele a vizesés. Most már megértettem azoknak a kicsiny örvényeknek a magyarázatát, melyekről a fölöttünk lévő folyó olyan hirhedt volt, Smith hirtelen felkiáltott:

— Tartsuk készenlétben a pisztolyainkat! Hagyja itt a lámpást, Kennedy!

Elővéve minden megmaradt erőnket, továbbmentünk felfelé, azon az ősi lépcsőn, a fenn látszó szoba felé, mint egy megviselt, megtört társaság...

Első pillantásra láttuk, hogy ez valóban Asmodeus kápolnája volt, a Sátán oltára, ahol a fekete miséket énekelték a középkorban. A kőoltár még ott volt, a falba vésett latin feliratokkal együtt. Fu-Manchu legutolsó otthona Angliában az ő egyedüli urának temploma volt.

Mindenféle lim-lomon kívül, ami az ottlévők gyors és hirtelen távozásáról beszélt, a kápolnában nem volt semmi. Semmi sem fenyegetett minket, csak a messze fölöttünk visszhangosan hallatszó mennydörgés. Visszavonulásának fedezésére Fu-Manchu nem számított egyébre, mint az alagút rettenetes rovarseregére és a vizesésre. Csendesen, mozdulatlanul álltunk ott mind a négyen és némán néztük azt, ami ott terült el ennek a szentségtelen helynek a padlóján.

Vértócsa közepén feküdt Zarmi, az eurasiai leány. Festői ruhája rongyokba volt szerteszaggatva, nyakát és csupasz karjait rettenetes sebek és zuzódások borították, melyeket kegyetlen, szorító ujjak okozhattak. Az arcáról, amely hires volt valami gonosz kifejezésű szépségről, lehetetlenség volna írnom; félelmetes arca volt, mint az olyan embernek, aki fulladásban halt meg.

Mellette szívébe szurt maláji krissel — egy kicsiny, ékszerekkel kirakott törrel, amelyet nem egyszer láttam Zarmi kezében — ott feküdt a földön Samarkan, az álnok görög, aki egykor igazgatója volt a New Louvre Hotelnek!

Kisértetes, végtelenül borzalmas volt ez a tragédia, melynek a történetét sohasem lehet megtudni, sohasem lehet megírni. Ördögi halálos harc volt itt, Asmodeus fekete kápolnájában!

— Tul későn érkeztünk! — szólalt meg Smith. — Gyerünk az oltár mögötti lépcsőhöz!

Megragadta a lámpást. A kőoltár mögött egy keskeny, csucsos ajtónyilás látszott. Az azon tul lévő mélységből határozatlan, félelmetes hangok hallatszottak, mintha hullámok törnének meg valami hatalmas barlang üregében... (Vége következik.)

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

Bagolyvár
az uri közönség kiskorcsmája. Hid ucca 14 2999

Betöltendő állás

Dinnyés,
konyhakertészethez is ért felvétetik. Miklós ucca 13. 3518

Bejárónőt
keresek. Pályaudvar, tisztábarak, 9. sz. ajtó. 722

Mindeneslány
jó bizonyítvánnyal, tehénfejésben jártas, felvétetik. Nyíl u. 24. 691

Bejárónőt
jó bizonyitvánnyal egész napra azonnalra felveszek. Arany János u. 19., uccai emelet. 3513

Jobb
családból megbízható csinos kiszolgálóleány felvétetik. Sas u. 2., étkezde. 3504

Kifutófiú,
jobb családból, 15—16 éves felvétetik. Gárdos, püspöki palota. 3378

Nagy
sütőüzem jól bevezetett kenyérügynököt keres. Cím a kiadóban. 716

Mindenes
kocsis koszt nélkül felvétetik. Kassa út 60. 717

Bejárónő
heti 2—3 napra felvétetik. Szappanos 18. 723

Bejárónőt
keresek pályaudvar tisztilak 9. ajtó. 922

Főző-mindenest
hosszú bizonyítványokkal keres két személy. Kossuth u. 32., I. ajtó. 726

Állást keresők

Négy
polgárit végzett úrileány szerény díjazásért pénztárnoki állást elfogad. Cím a kiadóban. 528

Kereskedelmi
érettségit végzett úrileány bármilyen irodai munkát vállal, vagy pénztárnoki állást is elfogad. Cím a kiadóban. 527

Ingatlan

Vegyen házat
kamatmentes részletre! Lakásért úgyis fizet. Most kevés előleggel megveheti!
Nap ucca 23. Komfortos úriház, havi 120 pengővel. Nézhető délután kettőtől háromig.
Perecses ucca 13. Adókedvezményes, komfortos. Fakereskedőnek vagy korcsmárosnak nagyon alkalmas, havi 90 pengővel.
Marőthy 24. Adókedvezményes, új, komfortos, havi 90.
Szent Anna 64. Értékes, jövedelmező, adókedvezményes. Benne patika, orvosnak sokat ér. Havi 450 pengővel.
Népszövetségi Hitelszövetkezet, Szent Anna tér. Telefon: 31-32. 725

Város szívében
szép családi ház eladó. Garai ucca 26. sz. 642

Több
szoba, konyhás lakásból álló ház mellékhelyiségekkel eladó. Arnold ucca 5. sz. Nyilastelep. 677

Eladó
181 négyszögöl üres telek. — Nagy Pál u. 13. Apaffy gőzmalom mellett. 718

Üzletek

Üzlethelyiség
(jelenleg italmérés) Csapó ucca 10. sz. alatt kiadó november 1-re. Értekezni az udvari lakásban. A/10

Jó üzlete
lesz, ha kibérli a Csapó ucca 10. szám alatti bolthelyiséget. Kiadó azonnal. 454

Üzlethelyiség,
füszer-, csemege- és péklerakat részére alkalmas, a fürdőben levő büffével együtt a Bika-bérházban azonnalra kiadó. 546

Kiadó lakás

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba azonnalra kiadó. Simonffy u. 9. sz. 3519

Csinosan
bútorozott kellemes szoba egykét személy részére jutányosan kiadó. Piac 58., I. e. 17. 534

Raktárnak
mühelynek, irodának alkalmas helyiség a város központjában Kossuth ucca 3. földszint azonnal kiadó. Értekezni József kir. herceg ucca 2. és József kir. herceg ucca 16. a Debreceni Ujság kiadóhivatalában.

Különbejáratú
csinosan bútorozott uccai szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Arany János ucca 14. szám, emelet.

Különbejáratú
butorozott szoba, egy-két urnak kiadó. Simonffy 32. I. 3521

Kiadó
Ferenc József út 22—24. szám alatt május 1-re 4 szobás modern II. emeleti lakás. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 582

Teljesen
különbejáratú csinosan butorozott szoba kiadó. Ehrenfeld, Péterfia 48. keresztépület.

Butorozott
szoba uccai különbejáratú, előszobával kiadó. Vígkedvű Mihály u. 10. 692

Kétszobás
udvari lakás kiadó azonnal is, istállóval. Vígkedvű 16. 724

Központban
különbejáratú, elegánsan bútorozott szoba fürdőszobahasználattal azonnal kiadó. Értekezni Üvegkereskedelminél. 270

Elsőemeleti
3 és 4 szobás komfortos lakás május 1-re kiadó. József kir. herceg ucca 12. 727

Garzon lakásnak
rendelőnek alkalmas két szoba, előszoba, lépcsőházi feljáratal, butorral vagy anélkül is kiadó. Érdeklődni Üvegkereskedelminél, Rózsa u. 2. 505

Kiadó
Kossuth u. 3. sz. alatt udvari II. emeleti 4 szobás modern lakás. Értekezni lehet Debreceni Első Takarékpénztárnál. 581

Lakást keresők

Lakást
keresek, ahol faeladást folytathato k. Ajánlatot kérek Kisállomás vendéglőjébe. 536

Szoba, konyha,
speizos, esetleg előszobás lakást a központhoz közeli mellékuccában keresek. Csendes udvart, jószágtartással. Biztos fizető vagyok. Címeket: Piac 49., nyomda-irodába kérem.

Oktatás

Birodalmi
német nő ötven fillérért német nyelvórákat ad, kitűnő eredménnyel. Jelentkezés: Fürdő u. 8. 533

Volt vállalati
igazgató könyvelést, gyorsirást kitünő módszerrel tanit, órakönyvelést, mérlegkészitést vállal korrepetál középiskolásokat. Becskő Svetits bérház. 509

Naményi
gyorsiró és gépiró iskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés, állami vizsga, állami bizonyitvány. Helyesirástanitás, — szépirástanitás különórákban is. Miklós u. 8. 241

Eladás

Eladó
4 drb. fiatal 100 klg. súlyu kövér serteés és egy tenyészkoca Kerekes Géza u. 39. 3515

Legutolsó divatú
gyönyörű három estélyi ruha nagyo nolcsón eladó. Halvány rózsaszin, teljesen új, fekete, sötétkék egyszer viselt. Ugyanott női lovagló ruha is eladó. Arany János ucca 2. házfelügyelőnél. 517

10 deka
teavaj 26 fillér, ementháli 28 fillér, sárvári teavaj 30 fillér, Stauffer-teavaj 30 fillér. Sajt-, Vajházban, Piac ucca 17. Kovács-vasüzlet mellett. 457

Étkezési
krumpli mázsás tételekben eladó. Péterfia 9. 691

Tajtékpipa
ébenfa szárral, elenfántcsont és borostyán szopókával, történelmi becsü, olcsón eladó. Cim a kiadóban. S

Különféle
kisebb-nagyobb kétkerekü toló kocsi eladó. Berek ucca 4. 271

Elsőrangú
elegáns új szmoking megbízásból olcsón eladó. Megtekinthető: Keményffi szabó, Bethlen u. 21. 696

Tűzifát
és szenet legolcsóbban csak Asztalosnál vehet, Boldogfalva ucca 3., fatelep. 660

Vétel

Kényszerkölcsönt,
hadikölcsönt, Nemzeti Bank részvényt legmagasabb árban veszek, Miklós ucca 13. sz. 3517

Ebédlőszőnyeget,
kisebb perzsa átvetőszőnyeget megvételre keresek. Cimet a kiadóba. 543

Óriási árat fizetek
aranyért, zálogcéduláért. Ékszerek készitése, javitása legolcsóbban Feldheim ékszerész és vésnöknél, Piac 75.

Dróthálókerítést
veszek. Egylovas fogatomat zártkocsival, vagy szánkóval kiadnám egész télre, vagy óraszámra igen csekély ellenértékért. Doctor, József kir. h. u. 12. 658

Különféle

Miklós
uccában, vagy környékén 500 hl. bor befogadására alkalmas pincét keresünk. — Telefon: 26-33. 537

Angol
és francia perfekt fiatal varrónő házakhoz ajánlkozik olcsó napidíjért. Vidékre is elmegyek, otthon is vállalok. Cím: Özv. Hegedüs Imréné, Kút ucca 138. szám. 236

Házivarrónő
fehérneműi és felsőruha varrásban jártas, napi P 1.50-ért házhoz megy. Cim Bercsényi u. 81. sz. 3. ajtó. 533

Tűzifát
és szenet legolcsóbban csak Asztalostól vehet. Boldogfalva ucca 3., fatelep. 660

Husfüstölés
olcsón, kifogástalanul. Teleki ucca 88. alatt Bébernél. 350

Összeirásra
jelentkezzenek nyugdijasok, magánalkalmazottak szövetségénél, hol mindennemü pénzkölcsönök eszközöltetnek. Rákóczi 19. 656

Művészi képkeretet
csak a keretkészitő mesternél rendeljen, aki bármilyen antik, modern s legújabb magyar stilü képkereteket k,szit, régieket restaurál. Gajdos műaranyozó, Piac u. 63. 709

Elveszett
fehér selyemszőrű pincskutya. Becsületes megtaláló jutalomban részesül. Állami méntelep laktanya, Böszörményi ut. 710

Olcsóbb lett az apróhirdetés!

Hétköznap 40 fillérért
Vasárnap 60 „

két helybeli reggeli napilapban

jelenik meg 10 szavas apróhirdetése, ha nálunk adja fel

Debreceni Független Ujság
Piac ucca 49. szám

A kiadóért felelős: Thury Levente.
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.
Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49 szám alatt